

חלק ג' – פיתוח יכולות ועבודת צוות:

מטרות על:

- החניכים יכירו ויתנסו בעבודת צוות, כחלק ממאגר הכלים הרחב שאותו יקבלו מהמדריך.
- החניכים ייחשפו ליתרונות ולחסרונות של עבודת צוות.
- החניכים יגלו אחריות אישית ואחריות קבוצתית במהלך עבודת הצוות על המיזם, מתוך הבנה שכל חניך הכרחי להצלחת המיזם.

המערכים הקשורים לחלק זה ומטרותיהם:

- מערך מס' 7 – זריקת בעיות על האחר
✓ הכרה בכך שבאחריותנו כאזרחים לקחת אחריות, וכך להבין שאפשר לחולל שינוי.
- מערך מס' 8 – הקושי והיתרון שבעשייה חברתית
✓ החניך יבחן את הקשיים של חוסר שיתוף פעולה בתוך הצוות.
✓ החניך יכיר באפשרות שיש דברים, אשר יכולים למנוע מאיתנו כקבוצה לפעול.
✓ החניך יתמודד עם הקשיים והיתרונות שבעשיית חברתית.
- מערך מס' 9 – עם הפנים לעשייה חברתית
✓ החניך יבין ויכיר במציאות, שבכדי לתת, עליך לשחרר מדאגה עצמית ולהתייחס לסביבה.
✓ חתירה לשוויון בין חברי הקבוצה ולפעול לא רק למען עצמי, אלא למען הסובבים אותי.

שלב קבוצתי מתקדם קהילתי

זריקת "הבעיות והאחריות על האחר"

הקבוצה תסתדר במעגל ותתמסר ב"חבילה עוברת" בשני שלבים שונים.

ציוד נדרש

חבילה עוברת * 2

תכנים ערכיים

- לקיחת אחריות אישית
- התמודדות עם בעיה

מטרות

- החניכים יבינו שאי אפשר לזרוק בעיות על האחר, על הסביבה, על החברה.
- החניך יבין שכאדם וכאזרח לעיתים עליו לקבל אחריות.
- החניך יצטרך להתמודד עם דילמות

זמן פעילות

60 דק'

דגשים בטיחותיים

מהלך ההפעלה

■ הערכות לפעילות:

על החניכים להסתדר במעגל ולהתמסר עם "חבילה עוברת" בשני שלבים שונים

■ הנחיות לקבוצה:

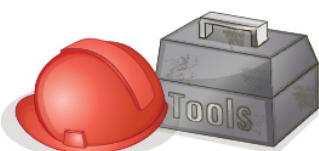
שלב ראשון-

עליהם להתמסר עם חבילה עוברת עליה מודבקות סיטואציות שונות, כשעל החניך להעביר את הסיטואציה למישהו אחר, שיוכל לדעתו להתמודד עימה. על החניך שקיבל את החבילה לומר את הפתרון בקול, או במידה ולא מסוגל, על החניך שהעביר צריך להסביר מדוע העביר לאותו חניך. לפחות 7 סיטואציות

שלב שני

עליהם להתמסר עם חבילה עוברת עליה מודבקות סיטואציות אחרות, כבשלב זה עליהם להתמודד עם הסיטואציה בעצמם מבלי להעביר לאחר. לפחות 7 סיטואציות

ארגז הכלים של המזריח החברתי

160

עיבוד רעיונות

קרן עזריאלי
 The Azrieli Foundation
 ישראל (נעדר)
 מכון עזריאלי להעצמה חינוכית
 העצמה חברתית באמצעות:
O.D.T
 "לעשות את..."

- מדוע בעצם כל כך קשה לתת מענה לבעיות וצרכים של האחר בחברה?
- האם אנחנו צריכים להפוך ארגון שפועל למען קידום יוזמות חברתית בעיר?
- איך אפשר שדברים אלו יהיו ברי ביצוע?

נספח לפעילות

דוגמאות לסיטואציות לשלב הראשון:

1. זרקנו חפצים בכיתה והם פגעו במורה. היא נעלבה מאוד והיה צורך לבקש ממנה סליחה על מנת שתחזור ללמד בכיתה. אף אחד לא היה מוכן לעשות זאת.
2. הבניין של בית הספר מאוד מלוכלך, וצריך מתנדבים לנקות אותו על מנת לצאת לטיול השנתי.
3. הגיע סוף שנה, ואנו רוצים לקנות מתנה למורה. צריך מישהו שיאסוף את הכסף ויקנה את המתנה.
4. חבר מתקשה מאוד בהיסטוריה ויש לו מבחן בעוד יומיים ועליו להשלים חומר של שנה שלמה. הוא צריך עזרה ממישהו מהכיתה.

דוגמאות לסיטואציות לשלב השני:

1. חבר שהתחיל לשתות אלכוהול באופן קבוע, וכתוצאה מכך נעדר רבות מבית הספר. איך עוזרים לו.
2. אחד מהשכבה סוחט מילד אחר כסף באופן קבוע. היית עד למקרה אחד, מה היית עושה.
3. חברה שלך מתכוונת להעלות תמונה פרובוקטיבית של חברה אחרת מהכיתה, מה היית עושה.

שלב קבוצתי מתקדם חברתי קהילתי

היתרון והקושי בעשייה חברתית

לדעת ולהשכיל על היתרונות של עשייה יחד (שלב ראשון). להתמודד עם הקושי שבעשייה החברתית (שלב שני).

ציוד נדרש

גזרי עיתון
30 ספרות
(בריסטולים)
קוד מוכן
(568344910)
לדוגמה

תכנים ערכיים

- נתינה בקהילה
- עשייה חברתית
- התמודדות

מטרות

- לבחון את הקושי בעשייה חברתית – מה מונע מאתנו לפעול.
- התמודדות עם קשיים שבעשייה חברתית
- לבחון את הסיפוק לאחר עשייה

זמן פעילות

45 דק'

דגשים בטיחותיים

מהלך ההפעלה

הערכות לפעילות:

בשלב הראשון: על הרצפה יונח קוד בעל תשע ספרות. בתחילה החניך יצטרך ללחוץ על הקוד בתחילה 40 שניות. לאחר מכן, עליו ללחוץ על הספרות תוך 20 שניות, ובסוף תוך שניה. בשלב זה המטרה היא להראות את היתרון של עזרה האחד לשני, תוך עשייה משותפת. בשלב השני: על הרצפה יהיו מפוזרים מספר קטעים הנוגעים לעשייה חברתית וביכולות של הנוער לעשות. בשלב זה המטרה היא הסתכלות רחבה יותר על עשייה חברתית ואיפה זה פוגש את הנערים, אם בכלל. וכאן הדגש הוא יותר על הקושי שמונע מהם להירתם לעשייה חברתית.

הנחיות לקבוצה:

שלב ראשון

על הרצפה תפוזרנה תשע ספרות שמרכיבות קוד. יש לבחור מתנדב שעליו ללחוץ על הקוד תוך 40 שניות. לאחר מכן תוך 20 שניות, במידה ואינו מצליח יכול לבחור חבר שיעזור לו. ולאחר מכן תוך שניה, (אמור לבחור איתו 9 חברים מהקבוצה שבעזרתם יצלח את המשימה).

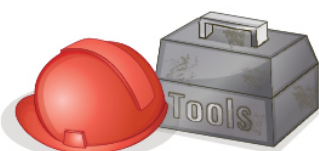
שלב שני

על הרצפה יונחו גזרי עיתון המדברים על עשייה חברתית ועל עשיית בני נוער. על כל חניך לבחור 2/3 גזרי עיתון ולהציג בפני שאר הקבוצה. שאר חברי הקבוצה יביעו

דעתם: "האם זה מדבר אליהם?"
"האם יכולים לשנות בנושא זה?"
"כיצד יש לפעול" וכדומה.

יש לתת מקום בשלב זה לדיון ולשאלות.

ארגז הכלים של המזריח החברתי

עיבוד רעיונות

Azrieli Foundation
 קרן עזריאלי
 ישראל (נעדר)
 מכון עזריאלי להעצמה חינוכית
 העצמה חברתית באמצעות:
O.D.T
 "לעשות את..."

- מה היה הקושי בשלב הראשון
- כיצד התמודדת עם הקושי
- האם לדעתך היה ניתן בכל זאת לצלוח את המשימה ללא עזרת חברי הקבוצה
- איך הרגשת עם עזרתם
- האם נתקלתם באירוע/משימה שלא יכולתם לצלוח אותו לבדכם? ספרו

נספח לפעילות

כרטיסיות:

"אכפת לי"

"לא מדבר אליי"

"יש בי את היכולת לשנות"

"אין באפשרותי לשנות"

"לא קשור אליי"

"נוגע בי"

אכפת לי

לא מדבר אליו

יש בי את היכולת לשנות

לא קשור אליו

כוגע בי

שלב קבוצתי מתקדם חברתי קהילתי

עם הפנים לעשייה חברתית

החניכים יתמודדו בשתי מציאויות- האחת דאגה אך ורק לעצמם והשניה דאגה לכל הסובבים אותם.

ציוד נדרש

כדורים קטנים
חישוקים

תכנים ערכיים

- מעורבות חברתית
- רגישות
- שוויוניות

מטרות

- מעורבות חברתית במעגלים שונים בקהילה.
- רגישות למתרחש סביבם
- החניכים יצטרכו לפעול למען שוויון בין חברי הקבוצה.

זמן פעילות

50 דק'

מהלך ההפעלה

הערכות לפעילות:

על הרצפה מונחים חישוקים / מצויירים מעגלים בגיר כמספר החניכים, בכל חישוק/ מעגל עומד חניך ולידו כדור.

הנחיות לקבוצה:

שלב ראשון-

החניכים יעמדו במעגל, עם האות יהיה עליהם לצאת מהמעגל ולהשיג כמה שיותר כדורים. רק ממעגל ללא חניך ניתן לקחת כדור. המנצח, הוא החניך עם מספר הכדורים הרב ביותר.

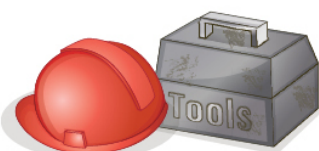
שלב שני -

החניכים יעמדו במעגל עם כדור לידם. על הרצפה מפוזרים עוד כדורים. המטרה היא שלכל חניך יהיה 3 כדורים (אסור שחניך יישאר עם פחות מ-2 כדורים). יש לבחור 2 מתנדבים שיפריעו לפעילות וינסו למנוע מהם להשיג את הכדורים. החניכים יצטרכו לעזור האחד לשני על מנת שלכולם יהיו את מספר כדורים שווה.

דגשים בטיחותיים

ארגז הכלים של המזריח החברתי

עיבוד רעיונות

- למה לקחת מאחרים?
- איך הרגשת כשלקחת מאחרים?
- מה היה השוני בין השלבים?
- מה הייתם צריכים בשלב השני שלא היה בו שימוש בשלב

הראשון?

- מהו ערך השוויון ולמה הוא חשוב בחיים שלנו?
- האם המציאות בה אנו חיים דומה יותר לשלב הראשון או לשני?

נספח לפעילות

